

BUDAPESTI ÉPÍTŐMESTEREK, KŐMIVES-, KŐFARAGÓ- ÉS ÁCSMESTEREK
IPARTESTÜLETE

1914 KÖZLEMÉNYEK 1914

KIADJA AZ IPARTESTÜLET, BUDAPEST, VIII., NÉMET-UTCA 22. SZ.
□□□□□□□□□□ X. ÉVFOLYAM. □□□□□□□□□□

255-12.
SZÁM

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Dr. ERŐS SÁNDOR UDVARI ÉPÍTŐMESTER, IPARTEST. ALELNÖK

JUNIUS
15.

Telefonszámaink :

Telefonunk József 12-39,

a budapesti építőmesterek szövetségéé József 11-90,
a Magyar Építőiparosok Országos Szövetségéé József 1-66,
a Magyar Építőmesterek Egyesületéé 75-12,
az Anyagtermelő Szövetkezetéé 179-29 és 119-04,
a Munkaközvetítéé József 12-57.

Előljárási ülés. F. hó 9-én tartotta előljárási ülésünk e havi rendes ülését *Klenovits* Antal ipartestületi elnök elnöklése mellett, akinek előterjesztése folytán az előljárási elhatározta, hogy a nyári hónapok alatt szünetet fog tartani. Bejelentette elnök, hogy Kossuth Ferenc ravatalára koszorút helyeztünk s az elnökség a temetésen résztvett.

Az Ipartestületek Országos Szövetsége ipari irányú napilap alapítása ügyében fölhívást intézett hozzánk. Elhatároztuk, hogy az ipartestület kedvezőtlen pénzügyi viszonyai folytán egyelőre 3 drb 100 koronás törzsrésztvényre jegyzünk, 200 előfizetést gyűjtünk és a lap kiadási költségeihez 100 koronával hozzájárulunk. Foglalkozott az előljárási az építőmunkavezetők memoranduma, valamint a Budapesti Építőmesterek stb. Szövetségének ez ügyben hozzánk intézett átirata dolgában. Utasította az előljárási a kiküldött bizottságot, hogy a pallérszerződést dolgozza át az alábbi értelemben. A fölmondási időt oly módon szabályozza, hogy az első évben a munkavezető fölmondási ideje két hét, a második évben négy hét, a két év eltelté után hat hét legyen. Kihagyandó lesz a szerződésből az, hogy a pallér vasárnap is tartozik a munkára jelentkezni s ezzel önként a vasárnapi munkaszünetről szóló törvény rendelkezése kétséget kizáró módon érvénybe fog lépni. A munkavezetőknek a betegsegélyezés iránti kérelmét illetőleg az előljárási

Jakabffy Ferenc megboldogult elnökünknek, Gárdos Aladár szobrászművész által készített plakettje az ipartestületben kapható. Ára 5 kor. A jövedelem az ipartestület segítőalapja javára fordíttatik.

nem zárkózik el attól, hogy az esetben, ha a munkavezetők akár maguk alakítanának betegsegélyző egyletet, akár valamely már meglévő egyesületbe tömegesen belépnének, az ilyen tagsággal járó terhekhez a munkaadók hozzájáruljanak. Ellenben nem tartotta teljesíthetőnek a munkavezetőknek abbeli kérelmét, hogy a túlórásért külön díjazást nyerjenek, mert állandó fizetést kapnak s ezáltal oly időre is kapnak bért, amikor nem dolgoznak. Ezzel tehát a túlórai munka értéke is kiegyenlítődik.

Az a kívánság, hogy a főpallérok a falegyenig felvezetett építkezés további munkáitól elbocsájthatók ne legyenek, kivihetetlen, mert a munkaadó rendelkezési jogába ütköznék. Végül teljesíthetetlennek jelentette ki az előjáróság azt a kívánságot is, hogy a munkaadók kizárólag képesített pallérokat alkalmazzanak; mert az ez idő szerint kivihetetlen.

Bejelentette elnök, hogy az Ipartestület anyaggyűjteménye részére újabban Wagner Marcel, Kondor és Feledi, Balás Farkas és Temesváry Károly régi téglákat küldöttek.

Dr. Kálmán László iparhatósági biztos indítványára köszönetet szavazott *Klenovits* Antal ipartestületi elnöknek azon buzgóságáért, mellyel az ipartestület ügyeit vezeti.

Kenyery János ipartestületi szolgálta és pénzbeszedő ez évben töltötte be szolgálatának 25. évét. Ebből az alkalomból az előjáróság elismerését fejezte ki és jutalomban részesítette.

□ □

□ □

Szabadítás. Azokat a tanoncokat, akiknek a szerződése augusztus 15-ike előtt jár le, *julius hó 14-én*, délután 4^{1/2} órakor fogjuk fölszabadítani. Minthogy a szabadítást a tanviszony befejezése előtt legalább két hónappal előbb be kell jelenteni, fölhívjuk azon tagjainkat, kiknek ilyen tanoncuk van, hogy azok szabadulását az Ipartestületben kapható nyomtatványon most már haladéktalanul jelentsék be. Csatolni kell a tanoncszerződést, a születési- és a tanoncidő alatt végzett iskolai bizonyítványokat. Az iratok beadásával egyidejűleg a tanonc 6 koronát fizet a tanonclel kiállítására és a szükséges bélyeg költségeire.

□ □

□ □

Vasgerenda- és U-vas táblázatok 1200 kgr. igénybevételre átszámítva, valamint a gömbvastáblázat, a három táblázat összesen 25 fillérért példányonként az ipartestületben kapható.

Iparosokat érdeklő bélyegügyek. Ha a pénzügyigazgatóság a bélyegjegyekben lerótt illetéket visszatérítette, ezt az illetéket többé akkor sem követelheti, ha a visszatérítés téves volt is. A közhatósághoz, vagy hivatalhoz vállalat elnyerése végett benyújtott ajánlat nem beadványi, hanem okirati illeték alá esik és levél alakjába foglaltan az illetéki díjjegyzék 59. tételének 4. pontja alapján feltételesan illetékmentes.

□ □

□ □

Iparhatósági telepengedélyezési eljárás során a véghatározat nem rendelheti el, hogy a telep elkészültét be kell jelenteni, illetve, hogy üzembehelyezés előtt hatósági felülvizsgálatot kell kérni. (Ker. min. 79379/913 sz.)

□ □

□ □

Az iparengedélyek és iparigazolványok kiadása körüli vitás ügyeket sem az 1896. évi XXVI. t. c., sem más törvényes jogszabály a királyi közigazgatási bíróság hatáskörébe nem utalja és így nem lehet ily ügyekben panasszal élni. (K. kir. közigazg. bir. 8239/913 sz.)

□ □

□ □

Kiskorú háramlási jogának előjegyzése az özvegyi jogon birt iparüzletre (személyes jogú kéményseprői munkakerületre) az 1884. évi XVII. t.-c. 40. §-ának rendelkezéseivel ellenkezik. (K. M. 19,638/913. sz.)

□ □

□ □

Közvetítési díj. A közvetítési díj mintegy ellenértéke annak a vagyoni érdeknek, amelyet a megbízó a közbenjáró tevékenysége folytán létrejött ügylet által elér. Épen azért a közvetítési díj követelésének a közvetítésre vonatkozólag adott megbizáson és a közvetítés tényén kívül elengedhetetlen feltétele, hogy az az ügylet, melynek közvetítésére a közvetítő megbizást kapott, valóban létrejőjjön. (Kuria 3841/913 sz.)

□ □

□ □

Közigazgatási hatóság hatáskörén a felek közmegegyezésével sem változtathatnak. Mert az 1868. évi LIV. t.-c. 52. §-a b)

pontjának az a rendelkezése, mely szerint a felek bármely per-kérdés eldöntését választott bíróságra ruházhatják, csak a rendes birói illetékességtől enged eltérést. (K. M. 38790/913.)

□ □

□ □

A békéltető bizottságok azon határozatai ellen — melyek csupán illetékességük kérdésében határoznak — korlátlan felelősségnek van helye. (K. M. 38790/913 sz. hat.)

□ □

□ □

Ipar szünetelése. Az 1884. évi XVII. t.-c. 49. §-a az ipar szünetelésének esetei között különbséget nem tesz, következésképpen e szakasz abban az esetben is alkalmazandó, ha az iparos szabadságvesztés büntetés miatt nem gyakorolja iparát és üzletvezetőt maga helyet nem állított. (K. M. 58792/913 sz.)

□ □

□ □

Rendőri büntető ügyben a följelentőnek nincs föllebbezési joga a fölmentő ítélet ellen. (B. M. 68975/912 sz.)

□ □

□ □

Ha a feleség nevére adatott ki az iparigazolvány, úgy iparkihágás ügyben csakis ő ellene és nem férje ellen indítható meg a rendőri büntető birói eljárás. (K. M. 67660/913 sz.)

□ □

□ □

A vállalkozó szerződészegése. Amidőn a téglagyártó munkakönyv nélkül, nem heti vagy összegszerű befizetés ellenében vállalkozik bizonyos mennyiségű téglá előállítására, nem iparos segédnek, hanem vállalkozónak tekintendő s ha mint vállalkozó szerződést szeg, a tényével okozott kárért birói úton megállapított kártérítéssel tartozik. (K. M. 27846/913.)

□ □

□ □

Ipartársulat vagyona az elaggott iparosok, elhalt iparosok özvegyei és árváinak felsegélyezésére nem fordítható; mert ez a segélyezés közhasznú ipari célnak egyáltalán nem tekinthető. Már pedig az 1884. évi XVII. t.-c. 154. §-a értelmében az ipartársulatok vagyona feloszlás esetében csak a most említett célokra fordítható. (K. M. 12288/913.)